

7. Aandoeningen incompatibel met de uitgeoefende functie

Voor de beoordeling van de verschillende aandoeningen werden enkel deze aangehaald die relevant kunnen zijn voor de uitgeoefende functie of waar men als arts bijzondere aandacht dient aan te besteden.

Het zal vaak aangewezen zijn de beslissing tot ongeschiktheid te staven met het advies van de behandelende geneesheer-specialist.

Er werd een onderscheid gemaakt tussen absolute en relatieve contra-indicatie⁸⁴.

Volgende definities werden hierbij gehanteerd:

Absolute contra-indicatie

De brandweerman *is* medisch⁸⁵ ongeschikt voor het uitoefenen van zijn functie wanneer tenminste één van volgende situaties zich voordoet:

- de brandweerman kan de werkgebonden belasting en/of de blootstelling aan de werkgebonden risicofactoren niet aan
- de werkgebonden belasting en/of de blootstelling aan de werkgebonden risicofactoren doet de bestaande medische toestand verslechteren
- de aandoening brengt het veilig functioneren van de brandweerman voor zichzelf en anderen in het gedrang

Relatieve contra-indicatie

De brandweerman *kan* medisch ongeschikt verklaard worden voor het uitoefenen van zijn functie wanneer tenminste één van volgende situaties zich voordoet:

- de werkgebonden belasting en/of de blootstelling aan de werkgebonden risicofactoren kan de bestaande medische toestand doen verslechteren
- de aandoening kan het veilig functioneren van de brandweerman voor zichzelf en anderen in het gedrang brengen

In principe wordt elke relatieve contra-indicatie als absoluut aanzien, tenzij een gunstig specialistisch advies van de behandelende arts dit anders argumenteert.

Zowel de absolute als de relatieve contra-indicaties kunnen tijdelijk of definitief zijn.

De contra-indicaties werden beoordeeld voor 4 types van medisch onderzoek:

- de voorafgaande gezondheidsbeoordeling
- de periodieke gezondheidsbeoordeling van de brandweerman-persluchtdrager
- de periodieke gezondheidsbeoordeling van de brandweerman-gaspakdrager
- de periodieke gezondheidsbeoordeling van de brandweerman-duiker

De contra-indicaties gelden ook voor alle onderzoeken die binnen het kader van het medisch toezicht op de werknemers gebeuren.

⁸⁴ het onderscheid tussen absoluut en relatief berust op het verschil tussen een *daadwerkelijke* invloed (absolute contra-indicatie) en een *mogelijke* invloed (relatieve contra-indicatie) van de aandoening op het uitoefenen van de functie of van het uitoefenen van de functie op de aandoening

⁸⁵ zowel lichamelijk als psychisch

De lijst omvat, naast aandoeningen die een contra-indicatie inhouden voor de uitgeoefende functie, ook bijzondere aandachtspunten voor de arts die nuttig kunnen zijn bij het bepalen van de geschiktheid.

De lijst dient, mede omwille van de evolutie van de geneeskunde, beschouwd te worden als een niet-limitatieve lijst, bestemd als richtlijn voor de onderzoekende arts.

De lijst diende als basis voor het opstellen van een vragenlijst (bijlage 1) die door de brandweermannen ter gelegenheid van het medisch onderzoek dient ingevuld en ondertekend te worden⁸⁶.

Tabel 2 geeft een overzicht van de absolute en relatieve contra-indicaties, onderverdeeld per stelsel, voor de vier verschillende types medisch onderzoek.

Tabel 2: overzicht van de absolute (A) en relatieve (r) contra-indicaties voor de verschillende types medisch onderzoek; (1) voorafgaande gezondheidsbeoordeling, (2) periodieke gezondheidsbeoordeling brandweerman-perslucht drager, (3) periodieke gezondheidsbeoordeling brandweerman-gaspakdrager, (4) periodieke gezondheidsbeoordeling brandweerman-duiker

	(1)	(2)	(3)	(4)
Cardiovasculair				
- hartlijden in anamnese ⁸⁷ of op ECG ⁸⁸	A	r	A	r
- cardiomyopathie	A	A	A	A
- pacemaker	r	r	r	r
- interne defibrillator	A	A	A	A
- hypertensie ⁸⁹				
- $140/90 \leq RR \leq 179/109$ + bijkomende factoren	A	A	A	A
- $RR > 179/109$	A	A	A	A
- anamnese van orthostatische hypotensie ⁹⁰				
- bloeddrukdaling van lig naar stand van min. 20 mm Hg systol. en/of 10 mm Hg diastol.	A	A	A	A
- TIA / CVA	A	r	r	r
- ernstig perifere vaatlijden (o.a. claudicatio intermittens)	A	A	A	A
- ander perifere vaatlijden ⁹¹	r	r	r	r
- recidiverende tromboflebitis, niet behandeld met anticoagulantia ⁹²	A	r	r	r
- patent foramen ovale ⁹³				r

⁸⁶ naar analogie met het rijgeschiktheidsattest (KB van 23/03/1998 betreffende het rijbewijs, gewijzigd bij KB van 05/09/2002) werd ervoor geopteerd te werken met een vragenlijst die door de betrokken brandweerman ter gelegenheid van het medisch onderzoek dient ingevuld en ondertekend te worden, waardoor hij verplicht wordt zijn verantwoordelijkheid op te nemen voor het verschaffen van de nodige medische gegevens

⁸⁷ o.a. angor, acuut myocardinfarct, kleplijden, coronaire bypass, ballondilatatie, ...

⁸⁸ o.a. VLBTB, linker ventrikelhypertrofie, ...

⁸⁹ richtlijnen volgens European Society of Hypertension-European Society of Cardiology 2003

⁹⁰ Prof. R. Fagard, KULeuven

⁹¹ rekening houden met symptomen die een invloed kunnen hebben op het veilig functioneren

⁹² behandeling met anticoagulantia is een absolute contra-indicatie

⁹³ komt voor in ongeveer 1/3 van de populatie; stelt mogelijk problemen bij het duiken door toegenomen druk in rechter circulatie; op te sporen na onverklaarde decompressieziekte

Tabel 2 (vervolg): overzicht van de absolute (A) en relatieve (r) contra-indicaties voor de verschillende types medisch onderzoek; (1) voorafgaande gezondheidsbeoordeling, (2) periodieke gezondheidsbeoordeling brandweerman-persluchtdrager, (3) periodieke gezondheidsbeoordeling brandweerman-gaspakdrager, (4) periodieke gezondheidsbeoordeling brandweerman-duiker

	(1)	(2)	(3)	(4)
Locomotorisch ⁹⁴				
- ruglijden	r	r	r	r
- recidiverende schouderluxatie	A	A	A	A
- onstabiele knie	A	A	A	A
Respiratoir <i>er dient rekening gehouden te worden met medicatiegebruik en functieproeven</i>				
- asthma en bronchiale hyperreactiviteit	A	A	A	A
- COPD	A	r	r	r
- restrictief lijden	A	r	r	r
- spontane pneumothorax ⁹⁵				
- < 5 j geleden	A	A	A	A
- ≥ 5 j geleden	r	r	r	r
Neurologisch				
- epilepsie	A	A	A	A
- epileptisch insult	r	r	r	r
- vertigo, chronisch of recidiverend	A	r	r	r
- hersentraumata	r	r	r	r
- tumoren	r	r	r	r
- motorische en sensorische stoornissen	r	r	r	r
- evolutieve aandoeningen van het zenuwstelsel	A	r	r	r
- bewustzijnsstoornissen	r	r	r	r
- ernstige paroxysmale aangezichtspijnen / migraine	r	r	r	r
Endocrinologisch				
- diabetes type 1	A	A	A	A
- diabetes type 2 (in functie van stabilisatie)	A	r	r	r
- attent zijn op hyper- en hypothyreoïdie ⁹⁶			r	
NKO				
- Ziekte van Ménière	A	A	A	A
- chronische otitis media	r	r	r	r
- trommelvliesperforatie	A	r	r	A
- gehoorapparaat	A	A	A	A
- unilaterale doofheid ⁹⁷				A

⁹⁴ bij de evaluatie van locomotorische aandoeningen wordt vooral rekening gehouden met de functionaliteit en niet met eventuele anatomische afwijkingen; omwille van het risico voor de veiligheid werden recidiverende schouderluxatie en onstabiele knie als absolute contra-indicatie gecatalogeerd

⁹⁵ spontane pneumothorax is een absolute contra-indicatie voor duikers; de kans op recidieven blijkt het grootst in de eerste jaren; indien men na 5 jaren mits advies van de pneumoloog met een spiraal CT bullae, blebs en ander structureel longlijden kan uitsluiten, kan toelating om te duiken terug gegeven worden (Dr. H. Van Bogaert, opleiding duikerarts)

⁹⁶ omwille van interferentie met thermoregulatie

⁹⁷ unilaterale doofheid wordt als een absolute contra-indicatie beschouwd voor brandweerdikers om bij een accidenteel barotrauma het gezonde oor te vrijwaren van schade en daardoor een bilaterale doofheid te vermijden

Tabel 2 (vervolg): overzicht van de absolute (A) en relatieve (r) contra-indicaties voor de verschillende types medisch onderzoek; (1) voorafgaande gezondheidsbeoordeling, (2) periodieke gezondheidsbeoordeling brandweerman-persluchtdrager, (3) periodieke gezondheidsbeoordeling brandweerman-gaspakdrager, (4) periodieke gezondheidsbeoordeling brandweerman-duiker

	(1)	(2)	(3)	(4)
Dermatologisch - attent zijn op contactallergie op stoffen in persluchtmaskers en gaspakkleedij				
Nefrologisch - nierinsufficiëntie clearance < 60 ml/min ⁹⁸	r	r	r	r
Psychiatrisch - vermoeden van, voorgeschiedenis van, of actuele psychiatrische aandoeningen - toxicomanie en problematisch middelengebruik - attent zijn op PTSS (posttraumatisch stress-syndroom) - attent zijn op specifieke fobieën (claustro-, acro-, hydrofobie)	r A	r A	r A	r A
Gastro-intestinaal - gedocumenteerde chronische leverziekten ⁹⁹ - colitis ulcerosa / ziekte van Crohn - ongecorrigeerde hernia inguinalis - ulcuslijden ¹⁰⁰	A r A r	r r r r	r r r r	r r r A
Varia - zwangerschap ¹⁰¹ - neoformaties, al dan niet in anamnese ¹⁰² - attent zijn op allergie voor wespengif	A r	A r	A r	A r

⁹⁸ advies Prof. Dr. Lameire, UGent

⁹⁹ omwille van toxicologisch risico

¹⁰⁰ wordt verergerd door het werk

¹⁰¹ er dient een aparte risicoanalyse moederschapsbescherming opgemaakt te worden conform het KB van 02/05/1995 inzake moederschapsbescherming (BS 18/05/1995)

¹⁰² o.a. lymfoom, leukemie: advies van hematoloog of oncoloog noodzakelijk i.v.m. met mogelijke blootstelling aan cancerogene stoffen